

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklíckého v právní věci žalobce: **R. P.**, zastoupeného Mgr. Pavlínou Zámečnickovou, advokátkou se sídlem Brno, Příkop 8, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, nám. Hrdinů 1634/3, v řízení o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 24. 3. 2015, č. j. MV-59870-4/SO-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 17. 7. 2015, č. j. 62 A 83/2015 - 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaná rozhodnutím z 24. 3. 2015, č. j. MV-59870-4/SO-2014, zamítla žalobcovu žádost o povolení k trvalému pobytu. Žalobce (dále též „stěžovatel“) proti tomuto rozhodnutí podal žalobu. Krajský soud v Brně následně usnesením ze dne 17. 7. 2015, č. j. 62 A 83/2015 - 34, zamítl žalobci žádost o osvobození od soudního poplatku a vyzval ho k zaplacení soudního poplatku ve výši 3.000 Kč.

Žalobce toto usnesení napadl kasační stížností. V ní namítl, že v důsledku nevyřešeného bytového oprávnění nemůže získávat prostředky z pracovněprávního vztahu, nemůže vykonávat výdělečnou činnost, je odkázán na milodary arménské komunity a nárazové brigády spočívající v jednorázových výpomocích, za které jej odměňen. Dále uvedl, že nedisponuje důkazními prostředky, kterými by prokázal svá tvrzení, a také to, že se ve stejné situaci nachází i jeho manželka.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud předesílá, že netrval na zaplacení soudního poplatku ani za kasační stížnost ani za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Stěžovatel má totiž povinnost zaplatit poplatek jen tehdy, směřuje-li kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu ve věci samé či o jiném návrhu, jehož podání je spojeno s poplatkovou povinností. Usnesení krajského soudu o zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků přitom takovým rozhodnutím není (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 – 19).

Podle § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, platí, že účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly. Přiznané osvobození se vztahuje i na řízení o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud dále připomíná, že nevěrohodnost nebo neúplnost tvrzení stěžovatele ohledně existence předpokladů pro osvobození od soudních poplatků vylučuje, aby jeho žádosti bylo vyhověno. Nejvyšší správní soud takto např. v rozsudku ze dne 26. 8. 2009, č. j. 1 As 39/2009 – 88, publ. pod č. 1962/2010 Sb. NSS, vyložil, že *„účastník řízení, který požádal o osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 s. ř. s.) a který byl soudem řádně poučen (§ 36 odst. 1 s. ř. s.), je povinen uvést a prokázat veškeré skutečnosti rozhodné pro posouzení žádosti. Vyplyne-li z uvedených údajů či obsahu spisu, že jsou nevěrohodné, popř. neúplné, soud žádost zamítne.* Na účastníkovi tedy je, aby svoji materiální situaci soudu dostatečně konkrétně popsal a současně aby projevil zákonem požadovanou aktivitu a předložil (pokud možno současně se žádostí o osvobození) doklady dosvědčující jeho nemajetnost. Pokud účastník tuto povinnost nesplní, soud výdělkové a majetkové možnosti sám z úřední povinnosti nezjišťuje (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Azs 343/2004 - 50, publikovaný pod č. 537/2005 Sb. NSS).

Nejvyšší správní soud ze spisu krajského soudu zjistil, že žalobce k žádosti o osvobození od soudních poplatků uvedl, že na základě živnostenského listu provádí opravu obuvi a kožené galanterie, broušení nožů a nůžek, opravu deštníků. Jeho příjem pokryje pouze náklady na bydlení. Pro další chod domácnosti zajišťuje finanční prostředky manželka žadatele, a to na základě náhodných „brigád“. Žalobce měl za to, že splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků s ohledem na to, že finanční situace rodiny je nezáviděníhodná, a že prostředky na živobytí si musí zajišťovat jen formou brigád, neboť nemá možnost zaměstnání.

Krajský soud v Brně v návaznosti na uvedené skutečnosti dále vyzval žalobce dne 12. 6. 2015, pod č. j. 62 A 83/2015 - 21, aby doložil doklady o výdajích na bydlení a smlouvu o nájmu či jiný soukromoprávní titul dokládající existenci nájemního či

pokračování

podnájemního vztahu, dále výpisy ze všech bankovních účtů stěžovatele a jeho manželky za měsíc květen 2015 a daňové přiznání za rok 2015. Žalobce krajskému soudu však předložil pouze Smlouvu o podnájmu družstevního bytu z 1. 9. 2014, přehled plateb na nájemné a služby za období srpen 2014 až březen 2015. Dále uvedl, že ani on ani manželka nedisponují žádným bankovním účtem, a že sice disponuje živnostenským oprávněním, z důvodu nedořešeného pobytového oprávnění však nemůže živnost provozovat a tudíž ani nepodával daňové přiznání za rok 2014. Žalobce zopakoval, že on i manželka mají příjem z náhodných brigád a výpomocí.

Nejvyšší správní soud považuje za nevěrohodné pouhé tvrzení, že žalobci (a jeho rodině) v podstatě převážnou většinu prostředků nahodile a přitom soustavně poskytují jiné osoby. Žalobce je nepochybně měsíčně povinen uhradit zejména částku potřebnou na bydlení ve výši 10.200 Kč a i další předpokládané náklady - např. na základní životní potřeby, na ošacení, na osobní hygienu, na léky. Nejvyšší správní soud nepochybuje o tom, že pobytový status žalobce může negativně ovlivnit jeho výdělkové poměry, současně je však zřejmé, že žije mimo pobytové středisko nebo zařízení pro zajištění cizinců a v prostředí České republiky se plně orientuje, o čemž mimo jiné svědčí i to, že získal a doposud drží živnostenské oprávnění. Žalobce přesto i přes výzvu krajského soudu na prokázání výdělkových poměrů zcela rezignoval, zůstal pouze u svých tvrzení a nijak konkrétně a přesvědčivě nedoložil, z jakých zdrojů vznikající náklady hradí.

Žalobce, podle názoru Nejvyššího správního soudu, neprokázal rozhodné skutečnosti pro posouzení, zda jsou u něj dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Nejvyšší správní soud se proto ztotožnil s krajským soudem a kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (srov. § 110 odst. 1 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud dodává, že vzhledem k tomu, že kasační stížnost projednal v přednostním režimu (srov. § 120 ve spojení s § 56 odst. 2 s. ř. s.), nerozhodoval samostatně o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a věc rozhodl meritorně.

Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti vychází z ustanovení § 60 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, v řízení o osvobození od soudních poplatků je jediným účastníkem řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 3. září 2015

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu